

A törvényekről

A törvények állítólag életünk kereteit hivatottak megadni magunk és környezetünk védelmében, jogainkat és kötelezettségeinket rögzítve. Milyen szép is ez! Milyen biztonságban is érezhetik magukat azok a nemzetek, akiknél már óriási a demokrácia és iszonyatos precizitással és részletességgel szabályozott az életük! Olyannyira, hogy a társadalomnak már egyre nagyobb része foglalatosskodik ezzel az iparral, nevezetesen a törvények gyártásával, számontartásával és betartásával. Eközben a halandók egyre kevesebbet tartanak számon, csupán tanácsadók és bírások útján értesülnek a lehetőségeikről és keretekről. Nem csoda, hogy életünk végzetesen törvény központúvá válik, de azok egyre inkább rajtunk kívül álló képződmények. A világi törvényeket sem tudjuk követni, nem hogy az égieket. De nagy megkönnyebbülésre, legalább az égi törvényeket senki nem tartatja be, senki nem szankcionálja, így aztán ezekkel van a legkevesebb bajunk(?), pont elég nekünk a világi törvények zugaiban a jogi ártatlanság vizén evickélni. Természetesen ezt is optimalizálva, kihasználva a végsőkig a lehetőségeket és dörzsölhetjük kezeinket, hogy (éppen) nem lehet felelősségre vonni minket.

Bizonyos körökben, de még angol irományokban is használatos a papírtigris (paper tiger) kifejezés, ami arra utal, mikor valaki az írott szabályoknak, követelményeknek betű szerint teljesen megfelel, mindenről papírja van, de a világ (az ég még inkább) tisztában van vele, hogy a szabályok, követelmények szellemiségéhez köze nincsen. Senki nem tagadhat meg tőle juttatásokat, senki nem vonhatja felelősségre, mert paragrafusok szerint nem lehet belekötni, ettől még be vannak árazva kíméletlenül.

Vannak-e a világinál magasabb rendű szabályok az életben? Egyesek szerint mifelénk törvényeink a római jogrendszerben és a kereszténységben gyökereznek. De ezt nagyon régen hallottam, lehet, hogy ma már nem is igaz. Annyi bizonyos, hogy már Jézusnak is meggyűlt a baja az emberi törvényekkel, miközben azok akkor még hivatalosan is Isten szent akaratára hivatkoztak. Jézus emlékeztetett ugyan arra, hogy aki a törvényekből egy betűt is elvesz, az megnézheti magát. Az emberiség így már ott elbukott, mikor a legnagyobb jóakarattal nekilátott finomítani, pontosítani a rém egyszerű parancsokat, amelyeket Isten a kiválasztott népnek adott.

Nos, hogy is állunk ezzel 2000 év elteltével?

Hozzátenni bőven tettünk, arra nem lehet panasz. Jogrendünk azonban a legfőbb törvényeket nem tartalmazza. Isten és felebarátunk szeretetét. Ha csak az egyik benne lenne, már eléggé más világban élnénk. A két legfontosabb törvény mellőzését már nehéz lenne tetézni, de talán mégis, töménytelen szabályozással és rendelkezéssel bizonyítjuk, hogy a törvényhez hozzátéve, a fontosakat kihagyva vagy elmosva, milyen szinten tudjuk mellékvágányra helyezni a fő parancsokat. Ráadásul a törvények túlburjánzásuk miatt értékükhöz és minőségükhöz képest sokkal nagyobb tekintélyt nyertek, mint amit megérdemelnek (ez azért nem adna felmentést a megkerülésükre és az önbíráskodásra, de ezekben sem vagyunk restek). A már alig felismerhető, maradék eredeti fő törvényekhez hozzátéve a milliárdnyi egyebet, kinyitotta az emberiség a pokol kapuit. Ha felsorolják, mit nem lehet belerakni pl. az élelmiszerekbe, onnan kezdve bármi egyébbe lehet azokat hamisítani, mérgezni büntetlenül, mert ami nem tiltott, az nem büntethető. Ez elmondható a kábítószerre, doppingszerekre, bármire. A fejlett társadalmak nem csak azért vannak bukásra ítélve, mert vágyaik, javaik annyira felszaporodtak, hogy az alapvető értékeik elvesztek az egyéni és köztudatból, hanem mert ugyanez történik a törvényeikkel. A két kezünkön megszámlálható parancsokat már kevesen

tartják számon, főleg a legfontosabbakat, ezért nagyobb értékviselésben vagyunk, mint valaha, mióta Mózes megkapta a kőtáblákat. Már csak a mondás maradt torz nyelvi emléket állítva: nincs kőbe vésve.

A világi törvényeket sem keretnek, kapaszkodónak használjuk, hanem érdekeinknek megfelelően ugyanazt a törvényt hol lehetőségnek, hol kötelezettségnek állítjuk be. Sem az égi, sem a földi törvényeket nem arra használjuk, amire valók, hanem, hogy mindig bizonygassuk, nem lehet belénk kötni, ha mulasztunk, ha vétkezünk. A jószándékú embernek nem ez áll a zászlaján. Ha valakinek az a döntő, hogy ne lehessen belé kötni a paragrafusok alapján, egyébként sötét tervein munkálkodik, azoknak veszélyes az életük, mert még a világi törvényeknek sem sikerül mindig megfelelniük, de az égiekhez még szándékuk sincsen.

Kit érdekel, ki vonhat felelősségre, ha nem szeretem az Istent vagy a felebarátomat? Vége ezeknek sötét korszakoknak. Pedig döntően ezek intézményesített mellőzésének köszönhető „fejlett” társadalmaknak elképesztő mélyrepülése, ahol a felszínen a jólét burjánzik, de alul mállanak szét az emberek, összetartó kötelékeik. Ma már a moralizálás is olyan luxus, amit magát felelősnek(?) érző ember nem enged meg magának (másnak meg pláne), hiszen a mai élet ennél sokkal gyakorlatiasabb hozzáállást követel meg.

Egyénileg, közösségileg magatehetetlen, közönyös, végtelenségig szorongó és ezért erőszakos embereket látunk, akik még mindig a hamis, maguk által gyártott isteneikben bíznak: az anyagiakban, a világi dicsőségükben és abban, hogy mindent megérdemelnek és mindenhez joguk van. Ugyanilyen mértékben óriási a rettegésük, ha ezekben csalatkoznak. Azokkal az embertársaikkal foglalkoznak csak, akik fenyegetést vagy csodálatos előnyöket sejtetnek. A többiek nem léteznek koordinátarendszerükben. Menthetetlenek, mert vakságukban sem a fenyegetést, sem az előnyöket nem tudják reálisan megítélni, így az embereket sem, akik azokat hordozzák. Immár társadalmi méretekben láthatjuk ezt a jelenséget, iparosított és intézményesített formában, ami egyre kevésbé tűri meg természeténél fogva a másképp gondolkodást és eltérő értékrendeket. Pedig a fenyegetés nem ott van, legfeljebb a remény.

Ember alkot törvényeket, akinek nincs fogalma a rendezettségéről. A rend utáni vágy félresikerült, kevélység vezette kísérlete, mikor megpróbálja megalkotni, amit megismerni kellene.

Templomlépcső, 2021. április